

ธรรมภายนอก

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “การภาวนาค้นหาทำลายจิต”

หลวงพ่ : เพราะว่าเขาเขียนถามมาหนึ่งใจ แล้วนี่มันหนที่สอง แล้วหนนี้เขาชมมามาก เราก็เลยว่า ถ้าเขาชมมาแล้ว เราก็ติดกับเขาเลย ถึงว่าบางที่จะตัดทิ้งเลย แต่ที่นี้เพื่อเป็นประโยชน์

ถาม : กราบนมัสการหลวงพ่ที่เคารพอย่างสูงยิ่ง ศิษย์ได้เคยกราบเรียนถามปัญหาการภาวนากับท่านอาจารย์มาแล้วครั้งหนึ่งค่ะ และท่านอาจารย์ก็ได้เมตตาตอบปัญหาให้กับศิษย์ในคำถามตอบปัญหาธรรมเรื่อง “นี่คือจิต” เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๘

ศิษย์ดีใจมาก และกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ได้เมตตาตอบปัญหาข้อใจของศิษย์ ซึ่งถือเป็นสมบัติล้ำค่าที่ท่านอาจารย์มอบให้ต่อศิษย์ ทำให้มีกำลังใจในการปฏิบัติภาวนามากยิ่งขึ้น ในครั้งนี้ศิษย์ขอกราบเรียนผลของการภาวนาเพิ่มเติมค่ะ

ตามที่การภาวนาของศิษย์ได้ใช้การพิจารณาอารมณ์โดยมีเครื่องมือในการภาวนากำหนดต่ออารมณ์ที่มากกระทบ คือ เราไม่รู้สิ่งนี้ และจิตไม่รับรองสิ่งนี้ ใช้ควบคุมกันไป รวมทั้งยังใช้วิธีการให้จิตไปอยู่กับผู้ไม่รู้ ซึ่งท่านอาจารย์ได้กล่าวเตือนว่า ผู้ไม่รู้นี้เป็นชื่อของอวิชชา อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้จิตไปอยู่กับผู้ไม่รู้นี้อาจนับเป็นอุบายก็ได้

ในการภาวนาของศิษย์ เมื่อมีอารมณ์มากวนมากๆ ใช้การพิจารณา เราไม่รู้สิ่งนี้ และจิตไม่รับรองสิ่งนี้ จิตจะละอารมณ์ได้เป็นเรื่องๆ ทีละอารมณ์นั้นได้แล้ว อารมณ์ใหม่ก็เข้ามาอีก ต้องพิจารณาละอีก กำหนดละอีก เมื่อเป็นเช่นนี้เรื่อยๆ บางครั้งจิตจะรู้สึกอ่อนกำลังลง และเหมือนว่าไม่อาจจับขึ้นได้ ศิษย์จึงใช้วิธีการให้จิตไปอยู่กับผู้ไม่รู้อีก ใน

สภาวะที่จิตอยู่กับผู้ไม่รู้ นั่นรู้สึกว่าจะสติเต็มตื่น จิตมีกำลังเข้มแข็งกว่าสภาพที่จิตอยู่ปกติมาก โดยในสภาวะของการอยู่ที่ผู้ไม่รู้ นั้นได้กำหนดตัดละทุกอย่างทุกอย่างที่รู้สึกสัมผัสได้ โดยกำหนดว่า ไม่รู้ ไม่เป็น ไม่ใช่ ไม่เอา สิ่งทุกอย่างที่เข้ามาสัมผัสจิต รวมถึงเมื่อระลึกถึงตัวตนได้ว่ากำลังตั้งอยู่ในสภาวะใด ในขณะที่นั้นก็กำหนดและละสภาวะที่ตั้งอยู่ของจิตนั้นออกไปด้วย การพิจารณาเช่นนี้จะระงับดับอารมณ์ได้ดีกว่าง่ายกว่าการที่จิตอยู่ในสภาวะปกติมาก และจิตมีความสงบได้เร็ว

ขอกราบเรียนการภาวนาของศิษย์ เมื่อคืนวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ดังนี้ ขณะที่กำหนดให้จิตอยู่ในสภาวะที่ตรงผู้ไม่รู้ ตามที่ได้กราบเรียนมาแล้วข้างต้นนั้น ศิษย์ได้พิจารณาว่า ตัวจิตนี้เองเป็นผู้สร้างอารมณ์ต่างๆ ขึ้นมา ซึ่งเป็นต้นตอของความหลงติดอยู่ในสิ่งที่สร้างขึ้นมาจากตัวเองด้วย หลงเพลินด้วย นับเป็นภัยร้าย จึงพยายามเพ่งหาตัวจิตที่เป็นตัวผลิตอารมณ์เพื่อจะทำลายเสีย ได้ใช้การพิจารณาทั้งความหาและมหา ตามก็ไม่ค่อยทัน รู้สึกว่าตัวจิตนี้จะไหลไปหลบซ่อนเรื่อยๆ บางครั้งเห็นลิบๆ ในช่วงสั้นๆ เป็บๆ

ศิษย์ได้ค้นหาทำลายตัวจิตนี้โดยกำหนดให้เป็นไฟเผา ไฟที่นำมาเผา นี้ ในครั้งแรกได้ขอให้เป็นการกำลัใจกับตัวเองโดยกำหนดว่า ขอไฟมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วนำมาใช้ในการกำหนดเผาจิต ได้เอาไฟนั้นไล่ตามเผาจิตตามสายของจิต และในพื้นที่ที่จิตอาศัยอยู่ บางทีก็กำหนดให้เอาไฟที่คิดว่าร้อนที่สุดจากใจกลางโลกมาเผาด้วย โดยกำหนดภาวนาเช่นนี้ อยู่ รู้สึกว่าตื่นเต้นคึกคักกว่าที่เคยปฏิบัติภาวนามาเป็นอย่างมาก ทั้งที่เป็นครั้งแรกที่ศิษย์มีการภาวนาเป็นเช่นนี้ ขอความกรุณาหลวงพ่อบรรณช่วยชี้แนะด้วย

ตอบ : ใ้ฉันช่วยชี้แนะ ช่วยแก้ไข ว่าอย่างนั้นเถอะ ที่นี้ภรณ์นี้ ภรณ์นี้เอาไฟมาจากโลก เอาไฟมาจากอะไร ใ้ฉันเป็นหนังกาตุณแล้ว เราถึงไม่ยอมอ่านไป ถ้าอ่านไปแล้วเขาจะดูถูกนักภาวนา คนภาวนานี้เขาจะดูถูกดูแคลนนะว่า คนนี้ภาวนา ถ้าภาวนาไปแล้วจะหลุด จะสติไม่ดี นี่มันเป็นอย่างนี้ ถ้ามันเป็นอย่างนี้ มันเป็นอย่างนี้ไม่ได้ ที่ว่าไปเอาไฟมาจากกลางโลกอะไรต่างๆ นี่มันเป็นเรื่องวิทยาศาสตร์เิง อาจารย์เขาสอนกันเิง ในสังคม เวลาเจอกิเลส เอาปืนยิงมัน ฆ่ามัน

ใช้คำว่า “ซำมัน” นี่มันเป็นคนลาภิษฐานไง เวลาหลวงตาท่านบอกต้องซำมันๆ เวลาซำกิเลส กิเลสอยู่ไหน กิเลสเป็นนามธรรม เอ็งจะตามไปซำมันจากอะไร แต่พอเวลาซำมันไม่ได้ก็นึกเอา นึกเอา กิเลสตายแล้ว ไม่มีกิเลสแล้ว เขาถึงถามว่า กิเลสเป็นอย่างไร ตัวกิเลสเป็นอย่างไรง แล้วซำมัน เอาอะไรไปซำมัน กิเลสมันตัวเป็นอย่างไร กิเลสมันอ้วนๆ ผอมๆ ตัวใหญ่ ตัวเล็ก เป็นยักษ์เป็นมาร เป็นอะไร...เป็นคนลาภิษฐานหมด

ตามวัดตามวาเขาเขียน กิเลสเป็นยักษ์เป็นมาร อวิชชา ใ้โฮ! เป็นยักษ์ใหญ่โตเลย แล้วก็เขียนปัจจุสมุปบาท **อวิชชาปัจจุยา สงขาราสงขารปัจจุยา วิญญาณ** เวลาหลวงตาท่านไปที่วัดนรนาถฯ สมเด็จพระนรนาถฯ บอกว่า “มหาๆ คุณนี่หน้อย”

“ไม่ดูๆ ไม่จริง ความจริงมันละเอียดกว่านี้”

ใช้มันเป็นคนลาภิษฐานไง นี่คือปัญญาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพุทธวิสัย ท่านแจกแจก แจกแจกธรรมะจากลึกซึ้งเอามาเป็นต้นๆ ให้เราเข้าใจได้ สิ่งที่มีมันเป็นความลึกซึ้งในหัวใจ ท่านเอามาเผยแผ่ เอามาตีแผ่ให้พวกเราเข้าใจได้ ใ้พวกเราไปตีตีวิธีการที่ดีแผ่ไหนง อ้อ! เป็นอย่างนั้นๆ เลย พญามารก็ ใ้โฮ! เป็นยักษ์เบ้อเรอเลย

เวลาหลวงตาท่านไปเจออวิชชานะ เพราะอะไร เพราะหลวงตาท่านศึกษาเป็นมหา ด้วยการศึกษ มันก็มีสายเลือดของนักศึกษาเหมือนกันใช่ไหม มันก็ต้องคิดว่า ใ้โฮ! กิเลสนี้น่ากลัวมาก พญามาร ใ้โฮ! น่ารังเกียจสุดๆ แทบจะมองไม่ได้เลย

แต่เวลาหลวงตาท่านไปเจออวิชชานะ เพราะหลวงตาท่านเป็นพระอรหันต์ ท่านสิ้นไปแล้ว ท่านบอกเวลาไปเจออวิชชา มันกลับตาลปัตรเลย มันสวยยิ่งกว่านางสาวจักรวาลนะ มันผ่องใส มันน่าเคลิบเคลิ้ม มันน่าหลงใหล มันเป็นเนื้อเดียวกัน มันเป็นอันเดียวกับเราเลย ไหนว่าเป็นยักษ์เป็นมารง นี่คนปฏิบัติ

เวลาเราพูด เราบอกเอาอารมณ์ อารมณ์ที่เวลาคนทีไปเห็นนะ แล้วเห็นจากความแตกต่างที่เราได้เก็บข้อมูลมา มันอึ้งนะ เพราะเราศึกษามา ทีนี้ถึงบอกว่า เวลาซำ

กิเลสๆ มันเป็นคำพูดของหลวงปู่มั่น เป็นคำพูดของหลวงปู่เสาร์ เป็นคำพูดของครูบาอาจารย์เรา เพราะครูบาอาจารย์ของเราท่านได้ฆ่ากิเลสจริงๆ แล้วท่านฆ่าจริงๆ

มันก็เหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาฆ่ากิเลสไปแล้วมันจะเป็นบุคลาธิษฐานเพื่อจะให้เรา พวกเราเข้าใจได้ว่ากิเลสมันน่ารังเกียจอย่างนั้นๆ ก็เหมือนกับที่ว่าคอมมิวนิสต์เป็นยักษ์เป็นมาร เวลาศึกฤทธิ์ไปเมืองจีนนะ ก็ไหนว่าคอมมิวนิสต์มันเป็นเปรตเป็นมาร แล้วมาทำความสัมพันธ์ทำไมล่ะ

ศึกฤทธิ์ ปราโมช เวลาไปหาเหมาเจ๋อตุง เหมาเจ๋อตุงมันถามเลย ก่อนหน้านั้นบอก โอ้ย! คอมมิวนิสต์เป็นยักษ์เป็นมาร เป็นไฟเผา มันเขียนไปเต็มที่เลย เวลาศึกฤทธิ์เขาจะไปทำสัมพันธ์ไมตรีกับเหมาเจ๋อตุงนะ เขาถามว่า ไหนว่าเอ็งว่าคอมมิวนิสต์มันเป็นยักษ์ไ้ แล้วเอ็งทำไมต้องมาสัมพันธ์กับคอมมิวนิสต์นี่ล่ะ

นี่ไง เขาเขียนภาพกันไง เขียนภาพกันขึ้นมาไง มันเป็นลัทธิ มันเป็นความเชื่อ ลัทธิความเชื่อมันอยู่ที่คนดีหรือคนเลวไ้ ถ้าคนดีมันไ้ สิ่งของมันพลิกไปเป็นความดี มันเป็นความดีได้ สังคมนิยมมันเป็นสิ่งที่คุณงามความดี แต่มันอยู่ที่คนไ้

ไ้คนไ้ลัทธิคอมมิวนิสต์มันก็บอกเลยนะ มันบอกว่าต้องเสมอภาค แต่ไปดูรัฐบาล ไปดูนายก ไปดูประธานาธิบดีของคอมมิวนิสต์สิ มันยิ่งกว่าราชา มันมีสวนเหมือนกับสมัยนโปเลียนเลย มันมีป่าที่เป็นของกษัตริย์ที่จะไปล่าสัตว์ ในยุโรป ตะวันออกเป็นอย่างนั้นหมดเลย รัฐบาลเขาจะมีป่าไว้ป่าหนึ่งให้ฝ่ายบริหารไปล่าสัตว์ เล่น เสมอภาค ต้องเสมอภาค คอมมิวนิสต์ต้องเสมอภาค ข้อเท็จจริงมันอยู่ที่คนทำคนไ้ แต่ลัทธิทฤษฎีเขาอยากไ้มีความเสมอภาค

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราศึกษามา ไ้โฮ! กิเลสมันเป็นยักษ์เป็นมาร กิเลสมันน่ากลัวมากเลย ตามภาพฝาผนังเขียนเลย ไ้โฮ! ยักษ์ตัวเบ้อเริ่มเลย นี่อวิชา ไ้พวกเราว่าอวิชา

เวลาหลวงตาไปเจออวิชานะ ไ้โฮ! มันสวยยิ่งกว่านางสาวจักรวาล มันผ่องใส มันเคลิบเคลิ้ม มันทำให้คนไม่รู้จักมัน เห็นตัวมันเองไม่ได้ ทำให้เราเห็นมันไม่ได้ มันอยู่ในกลางหัวใจของเรา เราเห็นมันไม่ได้ แต่เวลาเห็นแล้ว มันเห็นแล้ว ไ้โฮ! มันน่า

เคลิบเคลิ้มขนาดนั้น แต่เพราะความเคลิบเคลิ้มขนาดนั้นคือว่ามันสวยงามจนเราลุ่มหลงไป

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นโทษของมันไป บอกว่า ไร้ความสวยงาม นั่นคือหน้าฉากไป มันบังเงา ทำให้พวกสัตว์โลกอยู่ในใต้อำนาจของมันไป ท่านถึงบอกว่า มันถึงน่าเกลียดน่ากลัว คำว่า “น่าเกลียดน่ากลัว” น่าเกลียดน่ากลัวเพราะฤทธิ์ของมัน การกระทำของมันไป ท่านก็เลยบอกว่ามันน่าเกลียดน่ากลัว เราก็น่าเกลียดน่ากลัวไปใหม่ ถ้าน่าเกลียดน่ากลัว มันต้องเป็นยักษ์ เขียนเลย ยักษ์ นี่ไง ทฤษฎีมันเป็นแบบนี้ นี่เรื่องโลกไป พอเรื่องโลกเป็นอย่างนี้ไป คนไปปฏิบัติมันเป็นเรื่องหนึ่งไป

ฉะนั้น เวลาบอกว่า ต้องขำมัน ต้องทำลายมัน มันเป็นคำพูดของหลวงปู่ มัน เป็นคำพูดของหลวงปู่เสาร์ เป็นคำพูดของครูบาอาจารย์ที่ท่านได้ข้ามกิเลส แล้ว ต้องขำมันจริงๆ ต้องขำมันจริงๆ แต่ต้องขำมันโดยมรรค ต้องขำมันโดยมรรคสามัคคี โดยความเป็นจริง โดยความสมดุขของธรรม

ไม่ใช่ไปขำมันโดยจินตนาการ ไม่ได้ขำมันเพราะเราศึกษาธรรมะมาแล้วเรา รังเกียจ เรารังเกียจกิเลส เรารังเกียจทุกๆ อย่าง แล้วก็ฟังแล้วมันฟังไม่ขึ้น ฟังแล้วฟังไม่ได้เลย ความจริงจะไม่อ่านเลย ไปเอาไฟกลางโลกมาเผา...ไฟกลางโลกมันก็เรื่องวัตถุ ธาตุแล้ว มันส่งออก มันไม่ใช่เรื่องของการภาวนา มันไม่ใช่ ไม่ใช่เลย

ฉะนั้น พอไม่ใช่ขึ้นมา มันถึงบอกว่า หงบใจเย็นๆ นะ ใจเย็นๆ เพราะไร้เรื่อง คำถามมันคำถามหนึ่งไป แต่สังคมในการประพฤติปฏิบัติมันมีหลายฝักหลายฝ่าย หลายมุมมอง หลายความเห็น คำว่า “หลายฝักหลายฝ่าย” ถ้ามันเป็นการหลายฝักหลายฝ่ายโดยการกระทำที่ถูกต้อง เป็นสัมมาทิฐิ เป็นการดีงาม เราสาธุนะ

แต่คนที่ประพฤติปฏิบัติไปแล้ว คุณ คุณผู้ชายสิทธัตถะเวลาไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ ๖ ปี ไปศึกษากับลัทธิต่อ พอถึงที่สุดของเขา อาฬารดาบส อุทกดาบส เห็นใหม่ “เจ้าชายสิทธัตถะมีความรู้เสมอเรา มีความเห็นเท่าเรา เป็นอาจารย์สอนได้”

เจ้าชายสิทธัตถะ โน ไม่เอา เพราะกิเลสมันยังมีอยู่ในใจ ไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ ไหน เจ้าลัทธิตี่สอนจนหมดได้หมดพุง สอนจนสุดท้ายแล้วก็ข้ามกิเลสในใจของเจ้าชายสิทธัตถะไม่ได้ เจ้าชายสิทธัตถะได้ละทิ้งเขามาหมดแล้ว แล้วเจ้าชายสิทธัตถะจนตรอก

แล้วละ เพราะมันหาใครสอนก็สอนไม่ได้แล้ว ไปศึกษามาหมดแล้วที่ว่าสุดยอด ที่ว่า
แน่นอนก็ไปศึกษามาหมดแล้ว มันไปไม่ได้ สุดท้ายเจ้าชายสิทธัตถะก็ต้องมาค้นคว้าของ
เจ้าชายสิทธัตถะเอง วิชา ๓ บุปเพณิวาสนานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสวัชฌญาณ
ได้เป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชชาออกมา ได้ทำลายอวิชชา ทำลายกิเลสตามความเป็น
จริงขึ้นมา นั่นถึงเป็นสังขาร ถ้าเป็นสังขารอย่างนี้ ครูบาอาจารย์ท่านทำมาอย่างไร
ถ้าเป็นความจริง เป็นความจริงอย่างนี้

ฉะนั้น เวลาเป็นจริงอย่างนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะรู้สัตว์ชนสัตว์
ไซ้ใหม่ ทอดธุระเลยนะ ใครจะรู้ได้ เพราะมันละเอียดลึกซึ้งเกินไปที่สัตว์โลกสามารถจะรู้
ได้ แต่เวลาจะมาสอนแล้ว ท่านก็ด้วยความเมตตาของท่านไซ้ใหม่ กรรมฐาน ๔๐ ห้อง
การทำความสงบ ๔๐ วิธีการ ท่านเปิดกว้างให้กับจิตนิสัยของคน

จิตนิสัยของคนนะ คูสิ เจ้าชายสิทธัตถะก็มีองค์เดียว ศาสดามีองค์เดียว พระสา
วีย์บุตร พระโมคคัลลานะก็มีองค์เดียวๆ องค์เดียวเพราะเขาสร้างบารมีของเขามา สัตว์
โลกที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนี้เขาก็ได้สร้างจิตนิสัยของเขามา เขาได้ทำบุญกุศล
ของเขามา เขาได้ทำบาปทำกรรมของเขามาในใจของเขา เขามีจิตนิสัยของเขา เขาจะ
ทำช่องทางเดียวกันไม่ได้ การปฏิบัติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงไม่มีสูตร
สำเร็จ เห็นไหม ให้ตรงกับจิตนิสัย ให้ตรงกับอำนาจวาสนาของคน องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าถึงเปิดการทำความสงบ ๔๐ วิธีการ แต่เวลาจะเข้าถึงวิปัสสนา มันมี
วิธีการเดียว วิธีการเดียวคืออริยสัจ คือสัจจะความจริง

ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผล เวลาทำความเป็นจริงขึ้นมาแล้วมันจะ
เป็นมรรคเป็นผลขึ้นมา ท่านถึงเปิดไว้ ๔๐ ห้อง ๔๐ วิธีการ คือว่าเห็นน้ำใจของคนใด ทำ
อย่างไรก็ได้ มันต้องพยายามขวนขวายขึ้นมา พยายามทำความสงบของใจเข้ามา
ความสงบของใจคือหาต้นข้าวใจ สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน เวลาเราเกิดมา
เกิดจากพ่อจากแม่ แต่จริงๆ แล้ว ภวสวะ ตัวจิตเป็นตัวเกิด เวลาแก้ไขก็ต้องเข้าไป
แก้ไขที่ตัวจิตนั้น ถ้าแก้ไขที่ตัวจิตนั้น จิตมันอยู่ที่ไหน จิตมันอยู่ที่กลางหัวอกนี้ แต่ไม่มี
ใครเห็นจิต เห็นแต่ความคิด เห็นแต่เงา

เวลารถมา เห็นรถจอดอยู่นั่นนะ รถนี้เป็นของใคร ทะเบียนรถนั้นของใคร ตัวรถของใคร ความคิดมันไม่ใช่จิตใหม่ ความคิดไม่ใช่จิต คิดได้แค่ความคิดไป พอคิดได้แค่ความคิด พอเวลาปฏิบัติไปแล้วมันหลายแนวทาง มันก็จินตนาการกัน เคลิบเคลิ้มหลงใหล เราจะบอกเลย มันเป็นนิยาย ยิ่งตอนนี้นะ แวมไพร์อะไรออกมามากๆ เดี่ยวนี้ละครทีวีเป็นหมดเลย สองภพสามภพซ้อนกันอยู่นั่นนะ ไอ้โฮ! เหาะเหินเดินป่า...ใช้อย่างนี้มันเป็นไปได้ แต่มันไม่เกี่ยวกับธรรมะ จำไว้ ไม่เกี่ยวกับธรรมะ

ธรรมะมีอันเดียว อันที่ว่าเวียนว่ายตายเกิด ภพชาติมี แต่สิ่งที่เขาทำ เขาทำด้วยปลายปากกาของเขา มันอยู่ที่การเขียนของเขา แล้วเวลาภาวนา เราก็จะภาวนาอย่างนั้น แล้วถ้าใครทำได้อย่างนั้น ก็คิดว่าตัวเองจะภาวนา เวลาภาวนาไปมันจะมี อาการแบบนี้มี อาการที่เขาเขียนมาเริ่มต้นในการภาวนา

การภาวนา เห็นใหม่ เหมือนเรา เราไม่รู้อะไรเลย หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นนะ เวลาท่านออกประพฤติปฏิบัติใหม่ๆ มันจะรู้อะไร คนที่ปฏิบัติใหม่ๆ ก็เหมือนคนนะ เหมือนเราปุถุชนที่มีการศึกษา แต่มันมีจิตใจอยากพ้นทุกข์ มันมีความทุกข์บีบคั้น มันก็อยากจะปรารถนาหาทางออก ที่นี้ปรารถนาหาทางออก เราทำไปมันจะถูกต้องดีงามไปหมดไหม มันผิดพลาดทั้งนั้นนะ

คนที่ปฏิบัติก็เหมือนเราทุกคน จิตใจเป็นอย่างนี้ทุกคนนะ ที่นี้พอจะปฏิบัติไป มันอยู่ที่อำนาจวาสนา เพราะหลวงปู่มั่นเวลาจิตท่านสงบ ท่านเห็นนิมิตของท่าน ท่านรู้เห็นของท่าน อันนั้นมันเป็นอำนาจวาสนาของท่าน

ฉะนั้น เวลาถ้าจิต เห็นใหม่ ดูสิ อย่างเช่นหลวงตาท่านพูดเอง เวลาหลวงปู่มั่นท่านจิตสงบแล้ว เวลาธรรมมันเกิดเป็นภาษาบาลี มันจะมีบาลีขึ้นมาเลย หลวงปู่จวนท่านก็บอกของท่านเป็นบาลี

แต่ไปฟังหลวงตาสิ ไปฟังเทพหลวงตาทุกม้วนเลย เวลาธรรมของท่านเกิดเป็นภาษาไทย หลวงตาท่านพูดเอง “เวลาของเราเกิดนี้เป็นภาษาไทย” ตรงตัว ไม่ต้องแปลภาษาไทยนี้แหละ มันขึ้นเป็นภาษาไทยเลย ภาษาไทยคือว่าภาษาที่เราเข้าใจเลย

แต่บางคนถ้าจิตสงบแล้วมันจะผุดขึ้นมาเป็นภาษาบาลี ของหลวงปู่มันท่านเป็นภาษาบาลี เห็นไหม ที่ท่านบอกว่าเวลาธรรมมันเกิด คือบาลีมันผุดขึ้นมาในใจท่าน

อย่างนี้เวลาคนเราปฏิบัติ เวลาคนปฏิบัติมีหลายคนมาถามเรา เวลานั้นๆ อยู่มันมีเสียงมาเป็นภาษาบาลี เขาจะมาถามเลย “หลวงพ่อกี้ นี่คืออะไร” นี่เวลามันมาเป็นภาษาบาลีก็เป็นภาษาบาลี มันเป็นภาษาไทยก็เป็นภาษาไทย ภาษาก็คือภาษา เนื้อหาสาระก็เป็นเนื้อหาสาระ ฉะนั้น เวลาคนภาวนาไป บางคนจะมีอย่างนี้ บางคนจะไม่มี ไม่มีต่างๆ มันเป็นเรื่องจริง อย่างนี้มันเป็นอะไร

คำว่า “จิตนิสัย” คือความชำนาญ จิตนิสัยคือสันดานนะ สันดานของใครเป็นอย่างไรมันก็เป็นอย่างนั้นนะ สันดานๆ คุณสันดานเจ๊กสิ เป็นอย่างนี้ ถ้าสันดานอย่างไรมันก็เป็นอย่างนั้น ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้วมันก็ปฏิบัติให้มันตรงกับสันดานของตัวเอง มันก็เข้าหลักเข้าเกณฑ์ไง ทีนี้พอเข้าหลักเข้าเกณฑ์ มันเป็นเรื่องหรือยังละ เราจะพูดตรงนี้ มันเป็นเรื่องหรือยัง

มันเป็นเบสิกใจ มันเป็นพื้นฐานใจ นักกีฬาทุกชนิด เมื่อก่อนพวกยิมนาสติกพวกอะไรเขาถึงต้องเล่นเวท เขาต้องแข็งแรงใช่ไหม เวลาเขาแข่ง โอ้ย! จำไทย ใ้โฮ! อ่อนช้อยเลย การอ่อนช้อยนั้นเกิดจากความแข็งแรงนะ ความอ่อนช้อย ความนุ่มนวลเกิดจากความแข็งแรง เราเห็นว่าอ่อนช้อยนุ่มนวลนั้นคิดว่าเขาไม่แข็งแรง เอานี้वलัก็ล้ม... ไม่ใช่ เพราะอ่อนช้อยนั้นเขาต้องแข็งแรง

การจะฝึกหัดปฏิบัติเข้ามา ต้องกำหนดพุทโธ ต้องใช้ปัญญาอบรมสมาธิ ต้องหาหลักเกณฑ์ให้เจอตรงนี้ไง แต่โดยทั่วไปนักกีฬายิมนาสติกเขาต้องเล่นเวทของเขาเพื่อความแข็งแรงของเขา ใ้พวกแนวทางปฏิบัติไหนมาไม่รู้เรื่องบอกเอาเลย ยิมนาสติกฉันก็เล่นได้ คุณสิ ฉันจะยืนปลายเท้าให้คุณนะ...ไม่เคยยืนได้สักที แต่มันคิดว่ายืนได้ เขาทำได้ เราก็ต้องทำได้ นักกีฬายิมนาสติกมันได้เหรียญทองมา โธ่! เหรียญทอง ภูเขาสองเหรียญ มันคิดว่าทำได้หมดแหละ แต่จริงๆ แล้วทำไม่ได้

จริงๆ คือทำไม่ได้ แต่ความคิด ถ้าเราอยากทำ เราก็ว่าเราทำได้ไง เราคิดว่าเราทำได้ เพราะเราเห็นคนอื่นทำ เขายืนปลายเท้าได้ เขาหมุนได้ โอ้ย! อย่างนี้ฉันก็ทำได้

พอฉันทำได้ ฉันก็เขียนตำรา พอเขียนตำรา “ให้พวกที่ยืนปลายเท้าที่เขาไปทำนั้น อย่าไปทำกับเขา ลำบาก ผีกหนัก มาอยู่กับฉันนี้ ทำได้”

ทำได้ตามทฤษฎี เราจะชี้ให้เห็นไง ที่เขาปฏิบัติกันนี้ “พอเจอนิมิตแล้วฆ่ามันเลย ทำลายมันเลย ทำทุกอย่างเลย”...เป็นอย่างนี้หมดนะ

เราบอกว่า หงบใจเย็นๆ นะ ใจเย็นๆ เห็นมาอย่างนี้แล้วมันเศร้าใจ สิ่งที่สังคมปฏิบัติ ถ้ามันจะเข้มแข็ง แข็งแรงขึ้นมาเพราะเริ่มต้นมาจากหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ขาว หลวงปู่พรหม ครูบาอาจารย์ของเราที่เป็นครูบาอาจารย์ท่านทุ่มเท ท่านทำด้วยหัวใจ ของที่เป็นจริงนะ เป็นจริง อย่างที่ว่าลูกนกแม่นกนี้แหละ แม่นกมันจะรักลูกนกมากเพราะโดยสัญชาตญาณของมัน ครูบาอาจารย์ของเราจะ ท่านจะปกป้อง ท่านจะดูแลลูกศิษย์ตามความเป็นจริงนะ แต่ถ้ามันเป็นกาเหว่า มันชอบไปไข้ทิ้งไว้ให้อีกาฟักไข่ใหม่ กาเหว่ามันไม่รักลูกมัน มันเอาไข่ไปทิ้งให้คนอื่นฟัก แล้วมันยังไปตู่ไปโกงเขาอีก

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าครูบาอาจารย์ที่ดี ครูบาอาจารย์จะเป็นอย่างนี้ สังคมมันอ่อนแอ มันเลยเป็นอย่างนี้ พอเป็นอย่างนี้บ๊ีบ เราจะพูดกันว่า คำถามเวลาเขาถามมา “หลวงพ่อนี้ คุ้ย! อารมณฺ์คุณเฉียวเลยนะ หนูไม่รู้อะไรเลย หลวงพ่อกำไรอดหนูละ”

เอ็งไม่รู้อะไรหรอก แต่มันมีทฤษฎีสังคม สังคมปฏิบัติที่เขาถือกันอย่างนี้ เขาพยายามทำอย่างนี้ “เวลาเจอนิมิตแล้วฆ่ามันเลย ทำมันเลย โอ้ย! ฆ่าเลย”

แล้วเขาเขียนมาครั้งที่แล้วเราก็ตีอนเขา เขาบอกว่าเขาไปอยู่ที่ผู้ไม่รู้แล้วสบาย

นี่ไง นักรบกับนักหลบ ใ้มันนักหลบ ทำไมจะไม่สบาย เอ๊ย! เอ็งจะไปไหนก็ไป กูจะนอนอยู่นี้ ไปเลยๆ ใครมา ไปเลย ทำงานกันอาบเหงื่อต่างน้ำ ไปเลยๆ ฉันก็สบายนะ ดี เพราะฉันไม่ต้องทำอะไร ฉันทำความสงบมันก็สงบไป ไม่รู้ไม่ชี้ ไม่รู้ไม่เห็น ไม่ได้ยิน ไม่ได้ฟัง ไม่รู้ นักหลบ ใ้คนที่เขาทำมาหากินเขาอาบเหงื่อต่างน้ำ เขาชวนชวายนกันอยู่ นั้น “ไปเลยๆ ฉันไม่เกี่ยว”

เพราะอะไร เพราะว่าเขาบอกว่าเขาเคยทำไง เขาเคยพิจารณา พอพิจารณาแล้ว อารมณฺ์มันเกิดขึ้นบ่อย อารมณฺ์มันแปรปรวน

ก็ทำงานก็ต้องเป็นอย่างนั้นนะ อ้าว! ก็ทำงานไป

แต่พอออกไปแล้วมันวุ่นวายไปเลย เลยไปอยู่ที่ผู้ไม่รู้

อวิชชาอยู่แล้ว อวิชชาคือความไม่รู้ แล้วไปอยู่กับอวิชชา แล้วมึงจะรู้ได้อย่างไร ภูเขาถล่ม มึงไปอยู่กับผู้ไม่รู้ มึงจะรู้ได้อย่างไรละ

อ้าว! ก็อยู่กับผู้ไม่รู้มันสบายไป มันสบาย ไม่ต้องรู้อะไรเลย มันสบาย แล้วออกไปรู้แล้วมันไม่สบาย

นักรบกับนักหลบไป ฉะนั้น เวลานั้นหลบ โทษนะ คนเห็นแก่ตัวไปอยู่ที่ไหนมันก็สบาย มันให้คนอื่นทำให้แทน เออ! ทำเลย เดี่ยวเสร็จ ภูกินด้วย ทำเลย ภูที่นอน ภูเลย เดี่ยวภูนอนด้วย แล้วทำไมไม่สบายละ ก็มันไม่ทำอะไรเลย ทำไมจะไม่สบาย ให้อื่นเห็นหัวเห็นขวาง มาถึงก็ต้องทำอาหารให้มันกิน ภูที่นอนก็ปูให้มัน แล้วภูแล้วเดี๋ยวก็ต้องเก็บ พรงี้ก็ต้องปูที่นอนอีกแล้ว เดี่ยวต้องเก็บ

“มันไม่ดีเลย อารมณ์มันเปลี่ยนแปลงเรื่อย มันไม่ดีเลย ผู้ที่อยู่ไม่รู้นี่สบายใจกว่า”

ถ้าครูบาอาจารย์ที่เป็นนี้มันเศร้า จริงๆ ปัญหานี้เราจะไม่อ่านเลย เพราะอะไร เพราะเรารู้ว่าสังคมเขาคิดกันอย่างนั้นเยอะ แล้วมีคนสอนอย่างนี้เยอะ “สามันๆ” สามันอย่างนั้นมันเป็นสามันโดยจินตนาการ เราไม่ต้องทำอะไร เราคิดเอา มันง่ายทั้งนั้นนะ

โอ้! ในการประพฤติปฏิบัติกันนะ ที่เราปฏิบัติกันไม่เป็น หลวงตาท่านสอนบ่อย แต่พวกเราคิดกันไม่ถึงไง การขุดคุ้ยหากิเลสนั้นเป็นงานอันหนึ่ง กิเลสนี้มึงจะไม่เจอหน้ามันหรอก เวลาสงบแล้วกิเลสมันหลบหมด

การขุดคุ้ยหากิเลสในงานอันหนึ่ง

เจ้าพนักงานตำรวจไป ตำรวจถ้าจับคนร้ายไม่ได้ คดีนั้นจะเป็นคดีขึ้นมาไม่ได้ เขาต้องจำหน่าย เพราะมันไม่มีผู้เสียหาย ไม่มีผู้กระทำผิด ต้องจับคนทำผิดได้ ต้องสอบสวน ถึงเอาขึ้นศาล เอ็งทำความเข้าใจเข้าไป กิเลสมันอยู่ไหน เอ็งเห็นอะไร ก็รู้อะไร ในการสืบสวนรู้ว่าใครทำผิด โดยสัญชาตญาณของเรา รู้ได้ว่ากิเลสมันทำร้ายเรา ในการสืบสวน ในการสอบสวนทำไม่ได้ เพราะเราไม่เห็นคนกระทำผิด แต่ในการสืบสวน

รู้ได้ สืบสวนคือว่าสืบเอา สืบรู้ คือจินตนาการเอา นึกเอา รู้ เออ! ทุกข์ก็เพราะกิเลส นี่ กิเลสทั้งนั้นนะ ทุกข์หมด แต่การสอบสวนหาเจ้าทุกข์ หาผู้ทำผิดไม่มี ไม่เจอ ไม่รู้

การขุดคุ้ยหากิเลสนี้เป็นงานอันหนึ่ง แล้วเป็นงานอันสำคัญด้วย เป็นงานอันใหญ่โตด้วย แล้วงานชำระล้างฆ่ากิเลสนั้นก็ต้องไปชำระล้างฆ่ามันอีก เป็นงานหลายชั้นหลายซ้อน คนที่ทำเป็นเขารู้ว่าควรทำอย่างไร

ไฉนการสืบสวนรู้ได้จริงๆ รู้ได้ รู้ได้แล้วก็หลีกหลอย รู้แล้วก็บ๊ายบ๊ายออกแต่กอยู่อย่างนั้นนะ แล้วตอนนี้พอมาจินตนาการหลักธรรมะใช้ใหม่ ครูบาอาจารย์ท่านทำมา ฆ่ามันเลยๆ ฆ่ามันก็เอาปืนไปยิงมันไง...ไอ้โฮ! ฟังแล้วเศร้า เอานปืนไปยิงมัน มันก็เรื่องหนึ่งไทย เรื่องการฆ่า การทำลายกันนะ เรื่องอิทธิพลจากโลก มันเรื่องใช้อาวุธทำลายกัน

คนที่เขาเป็นประชาธิปไตยนะ เขาบอกว่าการกดขี่ กดขี่ใครไม่ได้หรอก แต่การใช้ปัญญา การเจรจาให้เขายอมรับตามความเป็นจริง อันนั้นถึงจะสงบ การกดขี่ เอ็งกดขี่ ไหนมันก็มีแรงต้านแรงดัน มันต้องมีที่สุด ไม่มีวันจบสิ้นหรอก

ไปฆ่ามัน ไปทำลายมัน ไฉนคำว่า “ฆ่ามัน” โดยมรรคโดยผลมันมรรคสามัคคีโดยสังจะความจริง มันทำลายกันโดยตัวมันเองอย่างนั้น เห็นไหม พอถึงที่สุด โสดาปัตติมรรค โสดาปัตติผล สกิทาคามีมรรค สกิทาคามีผล อนาคามีมรรค อนาคามีผล อรหัตตมรรค อรหัตตผล

อรหัตตมรรค อรหัตตผล มันจะไปทำลายกันที่ภวาสวะ ทำที่ตัวจิต ตัวจิตเลย ตัวที่อริชชาอยู่เลย แล้วถ้าไปทำลายตรงนั้น ทำไมมรรคกับผล กิเลสกับธรรม ทำไมมันเป็นสองสาย แต่เวลามันเข้าไปแล้วทำไมมันจบสิ้นที่ภวาสวะ ที่ภพ ที่จิตดวงเดียวกันละ ดีกับชั่ว เวลามันไปแล้วมันไปจบลงที่ภวาสวะนะ

เห็นไหม เวลาชั่วมันก็ชั่วมาจากนั้น เวลาดีก็ดีเข้าไปตรงนั้น แล้วไปทำลายกันตรงนั้น มันไปทำลายกัน เวลามันเป็นข้อเท็จจริง มันจะเข้าไปสู่สังจะความจริงอย่างนั้น ถ้าความจริงอย่างนั้น มันถึงเป็นมรรคเป็นผลไง

ฉะนั้น ใ้สิ่งที่ว่า ไปอยู่ที่ไม่รู้ ไม่รู้แล้วมันสบาย เวลาหลวงพ่อสอนก็พิจารณาตามหลวงพ่อกว่า แล้วมันไม่ดีเลย เพราะเดี๋ยวพอมันวางแล้วเดี๋ยวก็มาอีก มันไม่จบไม่สิ้น ใ้ไปอยู่ที่ไม่รู้ดีกว่า สบาย

สบายก็ส่วนสบาย ใ้กรณีนี้มันเป็นอำนาจวาสนาของคน เราไม่ได้เก็บค่าวิชาจากใครทั้งสิ้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีเจ้าของ เป็นเจ้าของศาสนา แต่ไม่ถือลิขสิทธิ์ “อานนท์ ไม่มีกำมือในเรา แบทตลอด” สัจธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแบทตลอดเลย เสนอลงไปสังคมโลกเลย ใครจะทำได้ไม่ได้ มันเป็นวาสนาของคน ไม่มีล้มคมใน แบทตลอดเลย ใ้เราต่างหาก ก็เลสมันปิดไว้ ค้นหาไม่เจอ ท่านไม่มีล้มคมใน ท่านอยากใ้รู้ด้วย อยากใ้รู้ด้วย

แต่เวลาหลวงปู่มัน เวลาข้อเท็จจริง ท่านบอกว่า มันพูดไม่ได้ มันเป็นสัญญา เพราะกิเลสมันร้าย พอมันได้ยินได้ฟัง มันจำได้ พอมันจำได้บ๊ีบ มันสร้างภาพเลย มันสร้างภาพ มันเป็นไปไม่ได้ นี่พูดถึงวงการปฏิบัติใ้

ที่นี้เราจะพูด มันเป็นมรรคภายใน เป็นธรรมภายใน ธรรมภายนอก ใ้มันธรรมภายนอก มันเหมือนกับจินตนาการ ธรรมภายใน ธรรมภายนอก ถ้าธรรมภายนอก ใ้ที่ว่าหลบหลีก มันนอกคือนอกหัวใจ นอกจากจิต มันเป็นความคิด เป็นเงา

ถ้าเป็นเงา เป็นเงา ใครก็คิดได้ ความคิดของคน เราห้ามความคิดกันไม่ได้ ความคิดทุกคนห้ามความคิดกันไม่ได้ แล้วความคิดมาจากไหน ความคิดมาจากพลังงาน มาจากจิต แล้วจิตถ้ามันมีวิชา พอดคิดออกไปนะ มันส่งออกไปก็ เป็นภายนอกใ้ ถ้าเป็นธรรม มันก็ต้องย้อนกลับเป็นภายใน แล้วภายนอกภายในเป็นอย่างไร

เราฟังพระสอนเยอะ มันบอกว่า คิดมานี้เป็นภายใน ถ้าภายนอกก็อยู่ข้างนอก

ใ้! เป็นอย่างนั้นเนาะ เพราะคนภาวนาไม่เป็นมันจะไม่รู้เลยว่าอะไรเป็นภายนอก อะไรเป็นภายใน แล้วถ้าเป็นภายในมันจะเป็นภายในจริง

แล้วนี่เขามาพูด เห็นไหม เมื่อวันที่ ๒๖ เขามาภาวนาอย่างดีเลย แล้วเขาก็จะไปหาตัวจิต จะทำลายตัวจิต

นักหลบแล้วมันจะเอาอะไรไปทำลาย หาดัวจิตนี้หาไม่เจอ หาได้ก็หาแบบใน
 นิยายทีวี นิยายทีวี อยากจะจับใครได้ มันก็ต้องไปจับคอเขา มันสิงกันอยู่นั่นนะ แล้ว
 มันจะไปหากันเจอ มันไม่เจอหรอก เพราะอะไร

เพราะเวลาจิตสงบแล้วมันทวนกระแสกลับ ถ้าทวนกระแสกลับ ถ้ามันจะเจอนะ
 ต้องพุทโธ พุทโธหรือปัญญาอบรมสมาธิถึงจะเจอ พอมันจะเจอ ไม่ต้องไปวิ่งหามันเจอ
 ด้วย เวลาไปเจอมันนะ ไปเดินชนมันบิ่ง! หมายท้องเลย เพราะจิตมันเป็นเราไง เราเป็น
 จิตใจ ถ้าจิตสงบแล้วมันพุทโธไม่ได้ใจ คือเป็นหนึ่งใจ มันไม่มีสอง สมาธิคือไม่รับรู้
 อารมณ์ ถ้าอารมณ์เกิดขึ้นเป็นสอง เป็นสองเพราะอะไร เพราะมันแสวง มีความรู้สึกนึก
 คิดนี้เป็นสอง

**แต่ถ้าตัวมันเป็นหนึ่ง แล้วหนึ่งเป็นอย่างไร หนึ่งคือไม่มีช่องทางให้
 เกิดอารมณ์ได้ เอกัคคตารมณ์ จิตตั้งมั่น ไม่มีอารมณ์ แต่เป็นสมาธิ ถ้าเจอจิต
 เจออย่างนี้ จิตเป็นสมาธิ จิตตั้งมั่น**

แต่ถ้ายังว่างๆ คิดได้ อารมณ์สอง ว่างๆ ใครเป็นคนบอกว่าว่าง มันเย็น ใครบอก
 ว่าเย็น มันร้อน ใครบอกว่าร้อน เย็น ร้อน อ่อน แข็ง อารมณ์ที่สอง จิตหนึ่ง จิตหนึ่งคือจิต
 สัมมาสมาธิ ถ้ามันเป็น

นี่ค้นหาจิตใจ เอ็งค้นไปเถอะ เขาบอกว่า ค้นไม่เจอเลย มันซ่อนเร้น มันไหลไป
 เรื่อย

ค้นให้เจอ แต่ถ้ากลับมาพุทโธ พุทโธก็เป็นสอง เพราะเรานึกพุทโธ แต่นึกพุทโธ
 พุทธานุสติ พุทธานุสติระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ระลึกถึงพุทธะ ระลึก
 ถึงผู้รู้ ระลึกถึงหนึ่ง เดียวมันพุทโธๆ จนมันออกไม่ได้ ออกไม่ได้ พุทโธๆ จนออกไม่ได้

เพราะพุทโธก็ไม่ได้ เพราะถ้าไม่พุทโธ มันคิดเรื่องอื่น ถ้าคิดเรื่องพุทโธมันจบ มัน
 สะท้อนกลับ พุทโธๆ จนพุทโธไม่ได้ แล้วไม่ได้ มันเป็นอย่างไรละ เออ! ไม่ได้ เป็น
 อย่างไร

ถ้าจะค้นหาจิตใจ เขาบอกเขาค้นหาจิตก็ไม่เจอ ทำอย่างไรก็ไม่เจอ เสร็จแล้วพอต่อเนืองไป พอดคิดว่า “ศิษย์ก็หาวิธีทำลายจิต พอถึงว่าพอจิตสงบไปแล้วก็เลยคิดถึงว่าขอไฟจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

“ขอไฟจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า” เห็นไหม กำหนดใจเองว่าขอไฟจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกคนก็ปรารถนา เวลาขอศีลใจ เวลาปรารถนา ขอให้ธรรมมาสถิตที่ตา ขอให้ธรรมมาสถิตที่ใจ ขอให้ฉันได้เป็นพระอรหันต์ ขอให้ฉันมีคุณธรรม ขอเอา

เขาให้ทำเอา ถ้าทำจริง มันเป็นเรื่องจริง

แล้วนี่เขาบอกว่าไปขอไฟมาเผาเผา

คำว่า “ไฟเผาเผา” เขาเรียกว่าตบะธรรม ตบะธรรมมันเผาเผา เผ่งเผา กิเลสตัดทอนความทะยานอยาก เวลาประพฤติปฏิบัติเขาจะมีตบะธรรม มีตบะธรรม ความบำเพ็ญเพียรตบะ เวลาตบะมันจะเผาเผา เผาเผาให้หัวใจเราอ่อนลง ให้สิ่งที่ทิฏฐิมานะ สิ่งที่เป็นความสะสมใจ ให้เผาเผา เหมือนเผาทองทองคำเอามาหลอม เอามาละลายให้มันใสให้มันสะอาด ใ้การเผาเผา เขาเผาเผาเพื่อเหตุนี้ไง เขาเผาเผานี้ตบะธรรม แต่ตบะธรรม ธรรมมันคืออะไรละ ศีล สมาธิ ปัญญา ด้วยกำลังของสมาธิ ด้วยกำลังของปัญญา ปัญญามันแยกแยะ มันค้นคว้า

มันไม่ใช่จะไปขอให้ไฟมาจากพระพุทธเจ้า เราจะไม่พูดถึงธรรมกายเลยละ นี่ก็เหมือนกัน เวลาธรรมกายเขาไปขอเอาอย่างนี้ ธรรมชั้นนี้ เขาว่า

เราบอก ปัญญาเกิดอย่างไร

อ้าว! ก็เกิดจากชั้นนี้ไง ธรรมชั้นนี้แหละ เขาว่ามันจะขอมารู้กับกิเลส นี่เวลาเขาพูดกัน เห็นไหม คือมันไม่มีปัญญา จุดศูนย์กลางของกลางมันไม่ใช่ปัญญา

ปัญญามันต้องแยกแยะดีชั่ว แล้วปัญญา มันมีมหาปัญญา มันมีปัญญาอัตโนมัติ ปัญญาที่เข้มแข็ง

ปัญญาที่หยาบมันก็ฆ่ากิเลสได้อย่างหยาบๆ ถ้าปัญญาละเอียดลึกซึ้งก็ฆ่ากิเลสอย่างละเอียดลึกซึ้งขึ้นไป เวลาเป็นอวิชชามันเป็นหนึ่ง ดีและชั่วก็ลงไปจุดหนึ่งเดียว จุดหนึ่งเดียว คิดเป็นปัญญาอย่างนี้ไม่ได้ เพราะถ้าคิดเป็นปัญญา มันก็เป็นสองใจ จิตหนึ่งคิดเป็นสองได้อย่างไร คิดเป็นสอง ปัญญามันส่งออก มันฆ่ากิเลสไม่ได้ เพราะเป็นสอง มันอยู่ที่หนึ่ง ไม่ใช่อยู่ที่สอง แล้วถ้าเป็นปัญญาญาณมันไม่ใช่สอง มันเป็นอย่างไร ถ้ามันเป็นอย่างไร

นี่ไง นี่พูดถึงขั้นของปัญญาไง ถ้าครูบาอาจารย์ท่านมีปัญญา ท่านจะรู้ว่ามรรคมันเป็นอย่างไร ศาสนาไหนไม่มีมรรค ศาสนานั้นไม่มีผลไง

คำถามอย่างนี้มันเป็นนิยายธรรมะ แล้วมีคนสอนอย่างนี้เยอะมาก เดียวนี้ทางโลกเขาบอกเลย ต่อไปนี้ฆราวาสสอนธรรม เพราะฆราวาสเขาจะตั้งสำนักสอนธรรมกันเยอะมากเลย

เราพูดกับพระประจำ บอกพระพวกมึงนะ ต่อไปมึงหากินไม่ได้แล้วแหละ เพราะฆราวาสเขาสอนธรรม คือฆราวาสกับฆราวาสเขาสอนกันเอง โยมก็บิณฑบาต โยมก็ใส่บาตร แล้วโยมก็กินกันเอง โยมทำจบใจ ไม่นิมนต์พระอีกแล้ว ต่อไปก็ขึ้นต้นจากโยม แล้วก็จบที่โยม พระไม่เกี่ยว พระ ไล่ไปอยู่ป่านู่นไป

ฆราวาสสอนธรรมไง แล้วเขามีธรรมจริงหรือเปล่าละ เขามีความรู้จริงหรือฆราวาสสอนธรรม ไปดูสิ เดียวนี้มุลนิธิต่างๆ ฆราวาสสอนธรรมทั้งนั้นนะ แล้วฆราวาสรู้อะไร ฆราวาสรู้อะไร

ถ้าเขาว่าเขาต้องสอดสังเวชกับภพ สถานะของฆราวาส สถานะของผู้ทรงศีล สถานะที่รองรับมรรคผลนะ มึงมีสถานะอะไร ศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ สถานะที่รองรับมันไม่มี ฆราวาสสอนธรรม แล้วก็เขียนมาถาม เขียนมาถาม

คนที่มีคุณธรรม คนที่มีครูบาอาจารย์ ท่านถึงจะเป็นจริง ถ้าเป็นจริง เห็นแล้วสังเวชมากใจ ถึงบอกว่า หงบใจเย็นๆ หงบใจเย็นๆ อย่างรุนแรง ที่แรกจะไม่ตอบเลยนะ เพราะว่าฆราวาสสอนธรรม แล้วสิ่งที่เขาเป็นกันอยู่ที่นี่ สังคมกำลังเขียว แล้วถ้าพูดไป “นี่

ใจ ไปเปิดเว็บไซต์สิ พระสงฆ์ยังพูดเลย ยิ่งชื่นชมเลยนะ” ตอนนี่สังคมต้องฟังพระสงฆ์
ด้วยว่าพระสงฆ์มันจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

ชมราวาสสอนธรรม ชมราวาสเป็นคนดี ชมราวาสอบรม มีการเผื่อแผ่น้ำใจ เราเห็น
ด้วยนะ เวลาธรรมะก็สอนให้พวกเรารักกันสามัคคีกัน มีน้ำใจต่อกัน ใจคำว่า “มีน้ำใจต่อ
กัน” นั้นเป็นเรื่องหนึ่งนะ

แต่ถ้าไม่รู้แล้วสอนไป ขนาดว่าทำให้ตัวเองผิดพลาดหลงก็ถือว่าเป็นบาปแล้ว
แล้วไปชักนำให้คนอื่นผิดพลาด ทำให้คนอื่นหลงไหลไปด้วย มันจะผิดก็ชับบก็ช้อน ตัวเอง
เราทำผิดแล้วเรายังไปสอนให้คนอื่นทำผิดตามเรา ผิดกันไปเป็นสายเลย มันเป็นเรื่อง
กรรมใหม่

แต่ถ้าเป็นสังฆกรรม คุณติ ครูบาอาจารย์ของเราท่านไม่ได้หรอก ท่านละอาย ถ้าไม่รู้
จริง ท่านจะไม่พูด ถ้าจะพูดต้องรู้จริง แล้วรู้จริง รู้จริงอย่างไร

รู้จริงก็นี่ไง หลวงตาท่านพูดบ่อยตอนท่านมีชีวิตอยู่ อยากหาให้คนถามให้ท่าน
จน คำว่า “ถามให้ท่านจน” คือถามปัญหาธรรมะนี่ ถ้าพระอรหันต์ต้องรู้แจ้งแทงตลอด
ถ้าถามจนคือจน

เวลาหลวงตาท่านไปแก้หลวงปู่บัว ไปฟังที่พระมหาบัวแก้ปัญหาของหลวงปู่บัว
เวลาให้หลวงปู่บัวพูดมาเลยว่าปฏิบัติแล้วมีความรู้เห็นอย่างไร ทีละขั้นๆ ไซ้ สองไซ้ สาม
ไซ้ ต่อไป คำว่า “ต่อไป” หมายความว่า ผู้ที่รู้มันยังมีบุคคลคู่ที่ ๔ แต่หลวงปู่บัวท่านบอก
ว่าพอผ่านขั้นที่ ๓ บอกว่านี่นิพพาน จบแล้ว มีแค่นี้เอง

หลวงตาท่าน ว้าว! ตาย! พอตายปั๊บ ท่านอธิบายต่อเลย พออธิบายต่อไปเลยว่า
มันต้องขึ้นบุคคลที่ ๔ บุคคลที่ ๔ อ้าว! อธิบายเสร็จแล้ว “อ้าว! หลวงปู่ หลวงปู่ไม่ต้องไป
สวดมนต์นะ ให้จัดการเลย” บอกวิธีแล้วให้พุ่งเข้าใส่เลย

แล้วท่านก็ไปสวดมนต์ มันเป็นงานครบรอบวันมรณภาพของแม่อาจารย์สิงห์
ทองหรืออย่างไรนิมนต์ไป แล้วก็ไปสวดมนต์ ท่านก็กลับมา พอตี ๔ เพราะหลวงปู่บัวก็
ไม่ไปสวดมนต์ เพราะหลวงตาชี้แนะแล้ว ท่านก็เข้ากุฏิท่านเลย แล้วพอตี ๔ เสียงมาหา
พระมหาบัวแล้ว

พระมหาบัวถามว่า “ใครนะ”

หลวงปู่บัว “กระผมครับ”

“อ้าว! เอาต่อเลย”

เพราะตั้งแต่หัวค่ำคู่มือที่ ๑ คู่มือที่ ๒ คู่มือที่ ๓ ผ่านมานี้ใช่หมดใจ หลวงตาท่านบอกใช่ แต่มันยังมีคู่มือที่ ๔ บุคคล ๔ คู่ แต่หลวงปู่บัวท่านพูดถึงคู่มือที่ ๑ ใช่ คู่มือที่ ๒ ใช่ คู่มือที่ ๓ ใช่ แล้วหลวงตาท่านก็รอกคู่มือที่ ๔ แต่หลวงปู่บัวท่านบอกว่าแค่นี้จบแล้ว พอจบแล้วก็ “อู๋ตาย! มันยังอยู่อีกคู่มือหนึ่ง” ก็เลยแะไป พอแะไปแล้วบอกไม่ต้องไปสวดมนต์นะ ไปเลย แล้วท่านก็ไปสวดมนต์กลับมา ที ๔ กลับมา พอเข้ามา พอปล่อยเข้ามา หลวงปู่บัวท่านกราบหลวงตาท่านพูดอยู่ในเทพ แล้วเราจำแม่นมากเลยเรื่องอย่างนี้ เพราะอะไร เพราะมันเป็นอารมณ์ อารมณ์ของคนได้ ๑ ๒ ๓ ๔ อารมณ์แต่ละอารมณ์มันเป็นอย่างไรเรา

ฉะนั้น พอ “อู๋ตาย!” นี้อุทานเลยนะ คู่มือที่ ๓ คู่มือที่ ๔ ยังไม่มี พอหลวงปู่บัวท่านก็ไปทำของท่านครบคู่มือที่ ๔ มา พอคู่มือที่ ๔ ขึ้นมา เปิดประตูเข้ามา ใ้โฮ! กราบหลวงตามหาบัว “ถ้าไม่ได้ครูจารย์ ผมตาย ถ้าไม่ได้ครูจารย์ ผมตาย”

แต่ตอนนั้นนะ หมดแล้ว นิพพานไป แต่พอหลวงตามหาบัวท่านให้ไปแก้ไขกลับมาแล้ว พอเข้ามานะ “โธ่! ถ้าไม่ได้อาจารย์นะ ผมตาย” แต่ตอนหัวค่ำยังบอกว่าหมดแล้ว พอได้บ๊ีบ “อู๋ตาย! ถ้าไม่ได้นี่ผมตายเลยนะ แล้วก็พอผมพิจารณาเข้าไปอย่างที่ท่านอาจารย์บอกนะ พอไปถึงอวิชชา นะ อวิชชานี้ โธ่! นั่งอยู่บนภุมิ ขางคานคือคานของอวิชชา มันขาด บ๊ีบ! ขณะจิตมันใหญ่ บ๊ีบ!” นี่เวลาคนเป็นพูด

แต่หลวงตาท่านบอกไม่ใช่ มันคานอวิชชาต่างหาก เวลาอวิชชาขาด ขาด มันขาดอย่างนั้น นี่ถ้านักกรรมมันรอบกันอย่างนี้

ไม่ใช่ว่าไปเอาไฟมาจากพระพุทธเจ้า ไปเอาไฟมาจากกลางโลก เอาปืนไปยังมัน เอาปืนใหญ่มาตั้ง เอานิวเคลียร์ยิงเลยเดี๋ยวนี้ เดี๋ยวนี้ใช้แสงเลเซอร์ยิงมันเลย เจอกิลเลส เอาแสงเลเซอร์ยิงๆ มันจะเล่นเกมไง มันจะเข้าตู้เกม ยิงๆ ยิงอวิชชา ยิง...สรวาสสอนธรรม

ผมราวาสสอนธรรมแล้วปลื้มใจกันดีใจกันเพราะมันปฏิบัติง่าย รุ่งง่าย ไม่ต้องไปให้
พระโงกสับ เวลาไปวัดไปวา ครูบาอาจารย์ทั้งโงกทั้งสับ

โงกสับมันโงกสับกิเลสของคน มันไม่ได้โงกสับคน มันโงกสับกิเลสของ
คน กิเลสมันร้ายกาจ มันแผดเผาหัวใจคนนั้น ผมราวาสมานะ เอากิเลสมาด้วย
กิเลสเผาตัวเขาเอง เขายังไม่รู้ว่ากิเลสเผาตัวเขา เขาทุกข์เขาร้อนน้ำตาตกในอยู่
นั่น นี่ครูบาอาจารย์ถ้าเป็นจริงนะ เป็นจริงอย่างนี้

ไม่ใช่ว่า แหม! เอาเป็นไปยิงมันนะ พุตกันไปนี่ผมราวาสสอนธรรมไง ถึงบอกว่า
จริงๆ แล้วปัญหาที่เริ่มต้นเราจะไม่ตอบ เพราะเราถือว่าถ้าเราตอบแล้วไอ้ผมราวาสสอน
ธรรมมันจะบอกว่าพระสงฆ์ก็เห็นด้วย แต่ที่นี้เพียงแต่วันนี้พอโยมมาพุตกันหลายๆ เรื่อง
แล้วไอ้ข้อนี้มันเป็นอย่างนี้

ฉะนั้น เวลาเราจะทำกัน ไม่ต้องไปหวังว่าเราจะได้มากได้น้อยเนาะ พุท
โธนี้สำคัญมาก พุทโธคือเข้ามาหาใจของตัวเอง สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่ง
การงาน

โลกเขาจะทำงานกัน ชาวนาเขาต้องลงที่ท้องนาเขา คนทำงานเขาก็มีออฟฟิศ
ของเขา นักมวยเขาก็มีค่ายซ้อม นักปฏิบัติไม่มีสถานที่จะให้ทำงาน เดินจงกรม นั่งสมาธิ
ภาวนา หลวงตาบอกหมามันก็เดินได้ หมามันวิ่งไปวิ่งมานะ บนทางจงกรม

เราเดินจงกรมกัน เราเดินจงกรมเพื่อให้จิตสงบใจ เราต้องการจิต เราต้องการสม
ถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน ฐานที่ทำให้เกิดดอกบัว ปลูกดอกบัวที่ใจ เห็นไหม ปลูก
ดอกบัวที่ใจ ถ้ามันไม่เจอหัวใจ มันจะไปปลูกที่ไหน

ดอกบัวของเขามันเป็นหนองบัว มันเป็นสระบัว เขาปลูกเอาดอกบัวไป
ขายดอกละบาท ถ้าวันสำคัญดอกละ ๕ บาท แต่ของเราปลูกคุณธรรมในใจ สม
ถกรรมฐาน พุทโธ พุทธะ ถ้ามันจิตตั้งมันมันจะเข้าสู่ตรงนั้น แล้วถ้ามันยกขึ้นสู่
วิปัสสนา มันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม นั่นนะโสดาปัตติมรรค
บุคคลคู่ที่ ๑ ถ้าโสดาปัตติมรรค ถ้ามันถึงที่สุดมันจะเป็นโสดาปัตติผล แล้วถ้าทำ
ไปแล้ว ครูบาอาจารย์ท่านจะรู้ ยกขึ้นหรือไม่ยกขึ้นใจ

นี่ไง ที่ว่าสืบสวนมันรู้ แต่สอบสวนมันไม่ได้ไง สืบสวนรู้ว่าทุกข์เพราะกิเลสไง แต่สอบสวนไม่ได้ ขุดคู้ยหากิเลสไม่ได้ ขุดคู้ยหาที่ทำงานตัวไม่เจอ ไม่เจอมรรคเจอบรรคสิ่งใดเลย แล้วพอเจอมรรคเจอบรรคก็ “อู๊ยยตาย! มันยากขนาดนี้ โอ๊ย! ลำบากมาก อู๊ยย! ยุ่งฉิบหายเลย”

ไปเร่ร่อนกันสบาย ไปเร่ร่อนกัน แล้วได้ธรรมะเร่ร่อน ได้แต่ความเร่ร่อน ไม่ได้ของจริงสักคน

ถ้าได้ของจริงอย่างนี้ จริงๆ นะ หลวงตาท่านรักมาก ท่านรักประชาชนมากนะ แต่ก่อนหน้าโครงการช่วยชาติฯ ท่านต้องปั้นหน้ายักษ์ใส่ประชาชน เพราะกิเลสมันลามปาม เวลาท่านดู ทุกคนก็ว่าท่านดูนะ

เราไปอยู่กับท่านนะ แปลกใจมาก เราคิดในใจ เขาว่าหลวงตามหาบัวดูๆ ดูอะไรวะ ภูเป็นพระอยู่ที่นี่ต้องคอยจัดที่นอนให้พวกโยม เข็นน้ำให้ ล้างส้วมให้ทุกอย่างเลย ที่นอนต้องตั้งเปรี๊ยะเลย กับนพดลนี่

เราไปดูแล้วนะ มึงไปนอนรีสอร์ท ยังไม่ได้มานอนบ้านตาดเลย บ้านตาดมีทั้งที่นอนผ้าขาวปูเตียงเปรี๊ยะ มีกระตักน้ำร้อนให้เสร็จ มีกาแพ่ไหนว่าดูวะ

ไอ้ช่างนอกก็ว่าดูฉิบหายเลยนะ ไอ้เราก็ว่าดูอยู่ ดูเวลาภูผิตนี่ดำภูฉิบหายเลย แต่ท่านรักมาก ท่านเมตตามากนะ เราถึงซึ่งว่า อ้อ! พระจริงๆ เขาเป็นกันแบบนี้ ลับหลังนี่ดูมาก จะกินเลือดกินเนื้อเลยนะ เพราะดูกิเลสคนไง แต่เบื้องหลังนะ เราเป็นคนจัดที่นอนเอง เวลาโยมจะเข้าไปต้องจดหมายเข้าไปขอก่อน อาทิตย์นั้นจะมากี่คน ต้องจัดกุฏิก็กุฏิ พระต้องไปแล้ว จัดให้ ทำให้ อย่างนี้หรือดู

ดูนี่มันดูกิเลส เพราะใครไปก็ใจเขาแต่ใจ ฉันทมาแล้วนะ ต้องเอาลิฟต์มารับ อู๊ยย! ต้องให้บริการ มันคิดไปติดสังขมโลกใจ แต่ถ้าไปโดยธรรมนะ ไอ้โฮ! สุดยอด นี่ถ้าครูบาอาจารย์เป็นธรรม ถ้าเป็นธรรม เป็นธรรมอย่างนั้น

แต่ถ้าว่าดูใหม่ ดู ดูกิเลส กิเลสมันลามปาม ชี้กลาก เอาแต่ได้ ต้องดู แต่ถ้าเป็นความจริงนะ ความจริงเป็นความจริงหนึ่ง

เจอปัญหาที่แรกจะไม่ตอบ เพราะกลัวจะไปเข้าทางเขา เพราะสงสารคน
สงสารคนที่หลงเชื่อ คนที่หลงผิด อยากจะเป็นนักหลบ ง่ายๆ เอาสบาย แล้วอยากได้
มรรคผลไง ถ้าพูดไปก็เขาผิด เราถูก แบ่งฝักแบ่งฝ่ายแล้วก็ว่าแต่คนอื่น...แต่ไม่ใช่ ถูก
หรือผิด มีจริงหรือไม่มีจริง ตรงนี้ต่างหาก เอาความจริงกัน เกิดมาเป็นคนที่ จะปฏิบัติ
ก็ให้มันได้ของจริง อย่าให้เขาโกหก เอวัง